

Szállítási teljesítmények, közúti közlekedési balesetek, 2016. III. negyedév

A tartalomról

Összefoglaló.....	1
A szállítási ágazat árbevétel- és létszámadatai	1
Áruszállítás.....	1
Személyszállítás.....	3
A közúti gépjárművek állománya	4
Személy sérüléssel közúti közlekedési balesetek	5

Összefoglaló

2016 III. negyedévében az áruszállítás tonnakilométerben mért teljesítménye 2,4%-kal nőtt 2015 III. negyedévéhez viszonyítva. A helyközi személyszállítás utaskilométer-teljesítménye 4,1%-kal bővült, a helyi személyszállításé 0,6%-kal csökkent. A tárgyidőszakban 79 ezer közúti járművet helyeztek első alkalommal forgalomba Magyarországon, 16%-kal többet a 2015. III. negyedévinél. 2016 július–szeptember hónapokban 4926 személy sérüléssel közúti közlekedési baleset történt, 0,8%-kal több, mint 2015 azonos időszakában. A halálos kimenetelű balesetek száma 7,7%-kal csökkent.

A szállítási ágazat árbevétel- és létszámadatai

Előzetes adataink szerint 2016. III. negyedévben a statisztikai főtevékenységük szerint a szállítás, raktározás nemzetgazdasági ágba sorolt¹ vállalkozások **folyó áron számított értékesítési árbevétele** 1242 milliárd forint volt, 4,5%-kal nagyobb az egy évvel korábrinál. A nemzetgazdasági ágon belül az egyéb szárazföldi személyszállításon (–1,5%) és a raktározás, szállítást kiegészítő tevékenységen (–0,5%) kívül a többi alágazatban növekedés történt. A legnagyobb (45%-os) részarányú szárazföldi, csővezetékes szállítás ágazat vállalkozásainak árbevétele 554 milliárd forint volt, ami 6,5%-kal meghaladta a 2015. III. negyedévit. Ezen ágazaton belül a bevétel a legdinamikusabban a közúti áruszállítás, költöztetés alágazatban nőtt, ahol 36,3 milliárd forinttal (11%-kal) több, folyó áron számítva 354 milliárd forint árbevételt ért el 2016. július–szeptemberben. A vízi szállítás ágazatban tevékenykedő vállalkozások árbevétele 5,9 milliárd forint volt, 9,2%-kal több a bázisidőszak teljesítményénél. A bevétel a 16%-os súlyt képviselő légi szállítás ágazatban 7,7%-kal, 198 milliárd forintra nőtt.

Az intézményi munkaügyi statisztika 2016. III. negyedév végi adatai² szerint a teljes nemzetgazdaság 7,1%-át kitevő szállítás, raktározás nemzetgazdasági ágban a **teljes munkaidőben alkalmazásban állók létszáma** 191 ezer fő volt, ami 2,9%-kal meghaladta a 2015. III. negyedévit. A legnagyobb, 3,6 ezer fős (3,5%) létszámbővülés a szá-

razföldi, csővezetékes szállítás ágazatban következett be. Az ezen belül legnagyobb (47%) súlyarányal rendelkező közúti áruszállítás, költöztetés alágazatban 50,4 ezer főt (+4,1 ezer fő, +9,0%) alkalmaztak teljes munkaidőben a vizsgált időszakban. Ugyanakkor az egyéb szárazföldi személyszállítás alágazatban 2,0%-kal kevesebb (37 ezer) főt alkalmaztak teljes munkaidőben.

A legnagyobb mértékben, 12%-kal a kis – 0,5%-os – részarányú légi szállításban alkalmazottak létszáma bővült.

A szállítás, raktározás nemzetgazdasági ágban 2016 III. negyedévében az egy főre jutó havi **bruttó átlagkereset** 245 ezer forint volt, 5,1%-kal meghaladva az egy évvel korábrbit, a nemzetgazdasági átlagtól (bruttó 258 ezer forint/fő/hó) pedig 12 ezer forinttal maradt el. A bruttó átlagkereset a legnagyobb mértékben (9,4%) a raktározás, szállítást kiegészítő tevékenység ágazatban nőtt, a vízi szállítás ágazatban ugyanakkor 6,6%-kal csökkent.

Áruszállítás

Az év első háromnegyedévében a szállított áruk tömege 1,3%-kal csökkent, árutonnakilométer-teljesítménye 4,7%-kal nőtt az előző év ugyanezen időszakához képest. A 2015. IV. negyedévtől 2016. III. negyedévig számított gördülő négy negyedév adatai szerint a volumen 2,5%-kal mérséklődött, míg az árutonnakilométerben kifejezett teljesítmény 3,7%-kal emelkedett az előző időszakhoz képest.

2016 III. negyedévében a **szállított áruk tömege** (78,5 millió tonna) többek között a kimagasló gabonatermés miatt 2,7%-kal nőtt a 2015. III. negyedévihez képest. Ezen belül a belvízi szállítás 26, a csővezetékes 14, a közúti 1,7%-kal nőtt, a vasúti 1,7%-kal csökkent. Az árutömeg 72%-át közúton, 16%-át vasúton szállították. Belföldi viszonylatban a közúti fuvarozás részesedése ennél is nagyobb, 87%-os volt, miközben a vasúti és a belvízi szállítás esetében továbbra is a nemzetközi tevékenység a meghatározó.

Az áruszállítás **teljesítménye** (14,7 milliárd árutonna-kilométer) 2,4%-kal nőtt 2015 III. negyedévéhez képest. A belvízi szállítás 29, a csővezetékes 13, a vasúti 7,5%-kal nőtt, a közúti 1,4%-kal csökkent. Az áruszállítás összteljesítményéből a közúti 68, a vasúti 19, a csővezetékes 10, a belvízi szállítás 4%-kal részesedett.

Az elszállított áru mennyisége még nem éri el a válságot megelőző szintet, míg a tonnakilométerben mért teljesítmény kismértékben túl is haladta azt.

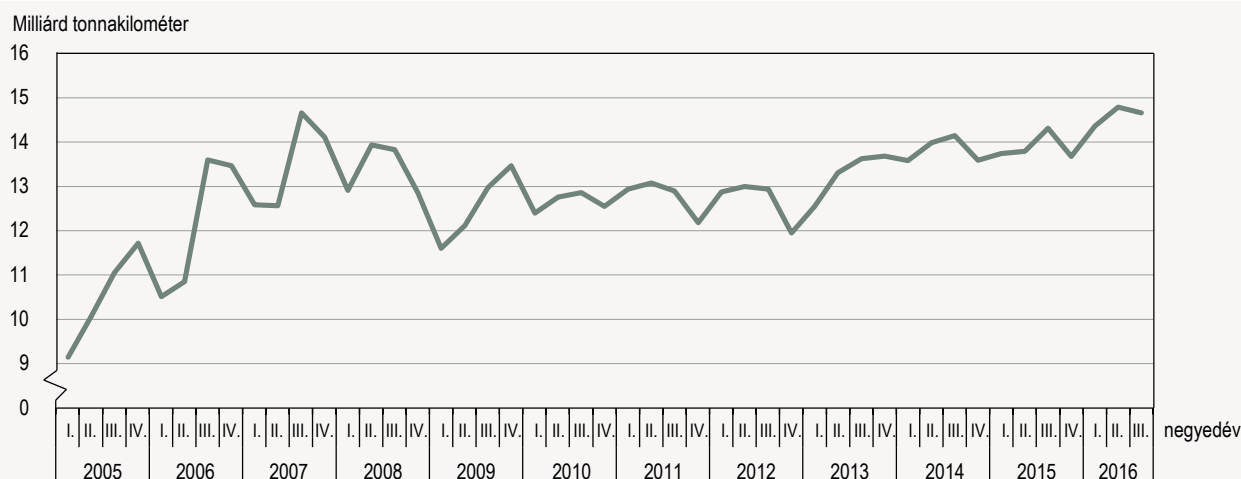
2016. III. negyedévben a **nemzetközi** áruszállítás volumene 2,5%-kal nőtt, árutonna-kilométerben mért teljesítménye 1,6%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A **belföldi** szállítás esetében 2,7, illetve 14%-os növekedés történt.

¹ A legalább 5 főt foglalkoztató, működő vállalkozások.

² A 4 fő fölötti vállalkozások, a központi és helyi költségvetési szervezetek, a társadalombiztosítás és a kijelölt nonprofit szervezetek.

1. ábra

Áruszállítási teljesítmény alakulása

A közúti áruszállítás volumene (56,4 millió tonna) a tárgyidőszakban 1,7%-kal emelkedett a 2015 III. negyedévéhez képest. Belföldi viszonylatban 3,4%-kal több, míg nemzetközi viszonylatban 5,7%-kal kevesebb árut mozgattak. Árutonna-kilométerben mért teljesítménye (10 milliárd árutonna-kilométer) 1,4%-kal csökkent a 2015. év III. negyedévihez képest, ezen belül a belföldi viszonylat 19%-kal emelkedett, míg a nemzetközi viszonylat 9,2%-kal alacsonyabb lett. Az átlagos szállítási távolság 3,0%-kal (5,4 kilométerrel), 176 kilométerre csökkent. A futásteljesítmény 2015. III. negyedévhez képest 1,4%-kal emelkedett, az üresen megtett út aránya 0,8 százalékponttal 19%-ra mérséklődött.

A szállítási ágazatba sorolt vállalkozások teljesítménye tovább növekedett, míg a más ágazatba soroltaké csökkent.

A közúti szállítási teljesítmény közel négyötöd része (79%) a szállítási főtevékenységű vállalkozások tevékenységéből adódott. 2015 III. negyedévéhez képest a szállítást főtevékenységként végző vállalkozások 16%-kal nagyobb tömegű árut szállítottak, de átlagosan 14%-kal

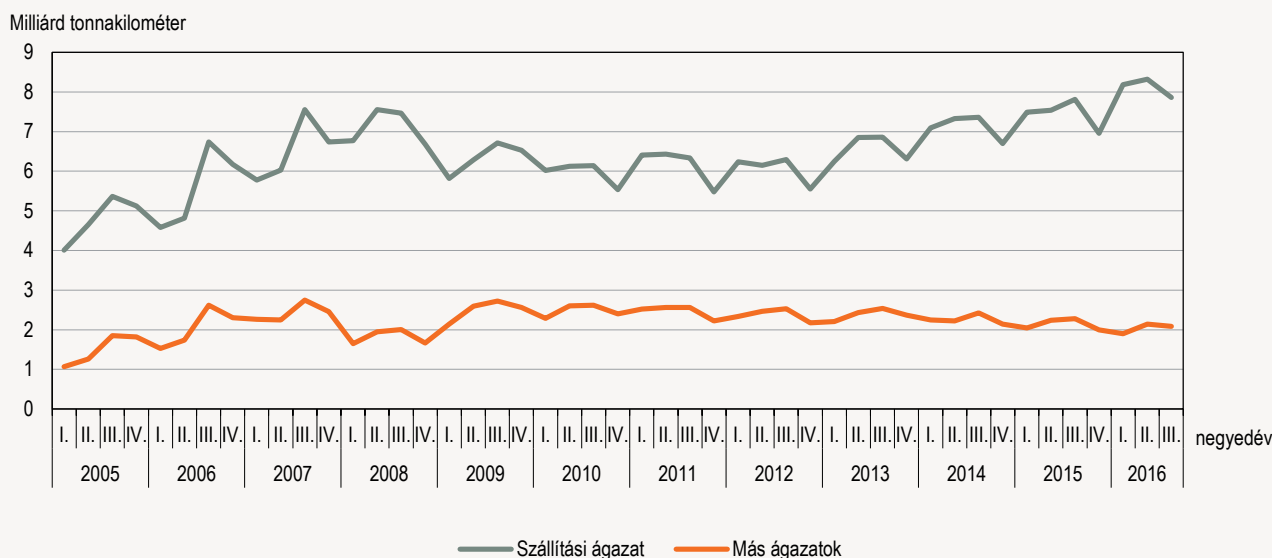
rövidebb fuvarszakaszra kaptak szállítási feladatot, így árutonna-kilométerben mért teljesítményük csak 0,6%-kal nőtt. A más ágazatokba sorolt vállalkozások által elszállított áruk tömege 15, teljesítményük 8,2%-kal csökkent, az átlagos szállítási távolság 7,5%-kal emelkedett. A más ágazatokba sorolt vállalkozások kevésbé tudták kihasználni járműveiket, mint a szállítást főtevékenységként végző vállalkozások (az üresen megtett út aránya 25, illetve 17% volt).³

2016 III. negyedévében a társas vállalkozások által elszállított áruk mennyisége 0,4%-kal növekedett, 1,7%-kal csökkenő teljesítmény mellett. Az egyéni vállalkozók 8,4%-kal több árut szállítottak, árutonna-kilométerben mért teljesítményük 2,3%-kal nőtt.

A vizsgált időszakban az elsősorban belföldre irányuló, saját számlára végzett szállítás tömege 16, teljesítménye, valamint az átlagos szállítási távolság pedig jelentősen, 44, illetve 24%-kal bővült. A fuvardíj ellenében végzett szállítás volumene és teljesítménye a 2015. III. negyedévihez képest 2,9, illetve 5,3%-kal csökkent.

2. ábra

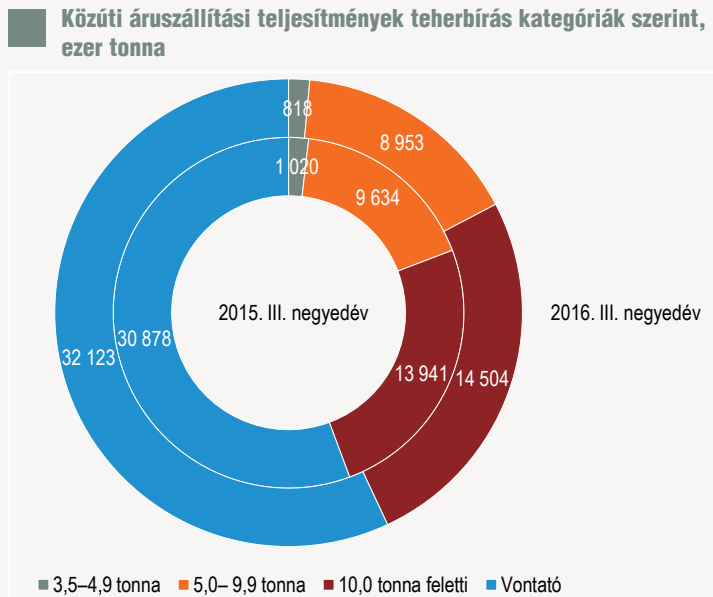
A közúti áru fuvarozási teljesítmény alakulása a fuvarozó ágazati besorolása szerint

³ 2016 I. negyedéjétől kezdve a KSH *A közúti teherszállítás belföldi és nemzetközi teljesítményei* (OSAP 1654) című adatgyűjtéséből származó adatok esetében az ágazati besorolás (szállítási ágazatokba, illetve más ágazatokba sorolt vállalkozások) szerinti bontásnál a főtevékenység meghatározásának alapjául az eddigi alkalmazott adminisztratív főtevékenység helyett a statisztikai főtevékenységet használja, ennek következtében ezek a korábbi évek adataival csak korlátozottan hasonlíthatók össze.

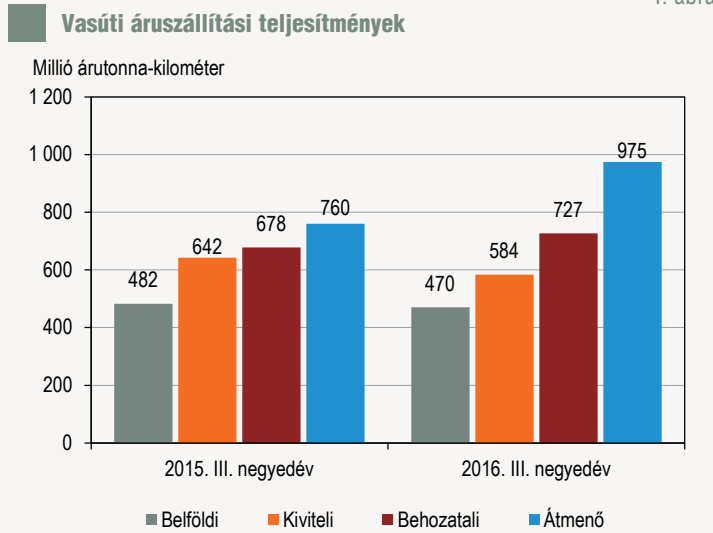
Teherkategória szerint 2016. III. negyedévében a szállított áruk tömegében a 10 tonna feletti teherbírású tehergépkocsik és a vonatok esetében 4–4%-os emelkedés, míg a 3,5–4,9 tonna és az 5,0–9,9 tonna közöttiek körében 20, illetve 7,1%-os csökkenés következett be.

3. ábra

A vasúton szállított áruk tömege (12,6 millió tonna) 2016 III. negyedévében 1,7%-kal csökkent 2015 azonos időszakához képest. A belföldi szállítás volumene 2,4%-kal, a nemzetközi szállításé 1,4%-kal esett vissza. A kiviteli forgalom volumene 8,7, a behozatali 3,2%-kal csökkent, míg az átmenő forgalom 10%-kal emelkedett.

4. ábra

A teljesítmény (2,8 milliárd árutonna-kilométer) 7,5%-kal nőtt 2015 III. negyedévéhez képest. A belföldi áruszállítás teljesítménye 2,5%-kal csökkent, ellenben a nemzetközi szállításé 9,9%-kal nőtt. Az alacsony bázis miatt

az Ukrajnából érkező forgalom megnőtt. A nemzetközi forgalomban, a behozatalé 7,2%-kal, az átmenő szállításé 28%-kal nőtt, a kivitel teljesítménye 9,1%-kal csökkent. 2016 III. negyedévében a nemzetközi utak tekintetében az átlagosan megtett távolság a kivitelben 206, a behozatalban 224 kilométer volt. Az átmenő szállítások esetében az ország területén átlagosan megtett távolság 354 kilométer volt. Az előző év azonos időszakához képest a szállítási távolság összességében 18 kilométerrel növekedett.

2016 III. negyedévében a **belvízi áruforgalom volumene** 26, az **áru-tonna-kilométerben kifejezett teljesítménye** 29%-kal nőtt 2015 azonos időszakához képest.

Az export-, az import- és a tranzitforgalomban mind a tömeg (30, 18; 35%), mind a teljesítmény (32, 9, 35%) emelkedett nagyrészt a tavalyihoz képest sokkal kedvezőbb dunai vízállás miatt. Több belvízi infrastrukturális fejlesztés 2015 második, illetve 2016 első felében befejeződött, a belvízen szállított építőanyagok fuvarozása ennek következtében jelentősen visszaesett, így a belföldi forgalomban a szállított áruk mennyisége 35, a teljesítmény közel 70%-kal csökkent. Ez a nagymértékű visszaesés azonban – a belföldi forgalom kis súlya miatt – jelentősen nem befolyásolta a magyar belvízi szállítás alakulását.

A belvízi áruszállításban a magyar lobogó alatt hajózó járművek részesedése az összes szállított áru tömegéből 8,7, az összteljesítményből 6,8% volt.

2016 III. negyedévében a magyarországi **belvízi kikötőkben**⁴ a be- és kirakodott áruk együttes tömege 1,6 millió tonna volt, 19%-kal több, mint 2015 azonos időszakában. Az összes rakodott áru tömegének 69%-át (1,1 millió tonna) a berakodott áruk tették ki.

Az összes rakodott tömeg 47%-a mezőgazdasági, vadászati és erdészeti termék, hal és egyéb halászati, 19%-a kocsz és finomított kőolaj, további 8,3%-a a fémérc és egyéb bányászati termék árucsoportokba tartozó szállított áruk forgalmából származott.

A légi áruszállításban 2016 III. negyedévében a **Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér** áruforgalma 19,8 ezer tonna volt, ez 2015 III. negyedévéhez képest 24%-kal emelkedett.

Személyszállítás

2016 első három negyedévében a helyközi személyszállítást igénybe vevő utasok száma 1,7%-kal elmaradt, míg az utaskilométer teljesítmény 3,9%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit. A gördülő négy negyedév adatai szerint (2015. IV. negyedévtől 2016. III. negyedévig) a helyközi személyszállításban szállított utasok száma 2,0%-kal csökkent, az utaskilométer-teljesítmény 3,3%-kal nőtt az előző időszakhoz képest.

A helyközi személyszállításban 2016. július–szeptemberben az utasforgalom (148 millió utas) lényegében stagnált, az utaskilométerben mért teljesítmény (7,1 milliárd) 4,1%-kal nőtt 2015 III. negyedévéhez hasonlóan. Az autóbusszal szállított utasok száma 1,3%-kal csökkent, az utaskilométer alig változott (+0,5%). Vasúton az utasok száma 2,6, az utaskilométer-teljesítmény 1,3%-kal nőtt. A légi személyszállításban⁵ az utasszám 11, a teljesítmény 14%-kal növekedett. A hajón utazók száma 4,2%-kal volt több a 2015. III. negyedévinél.

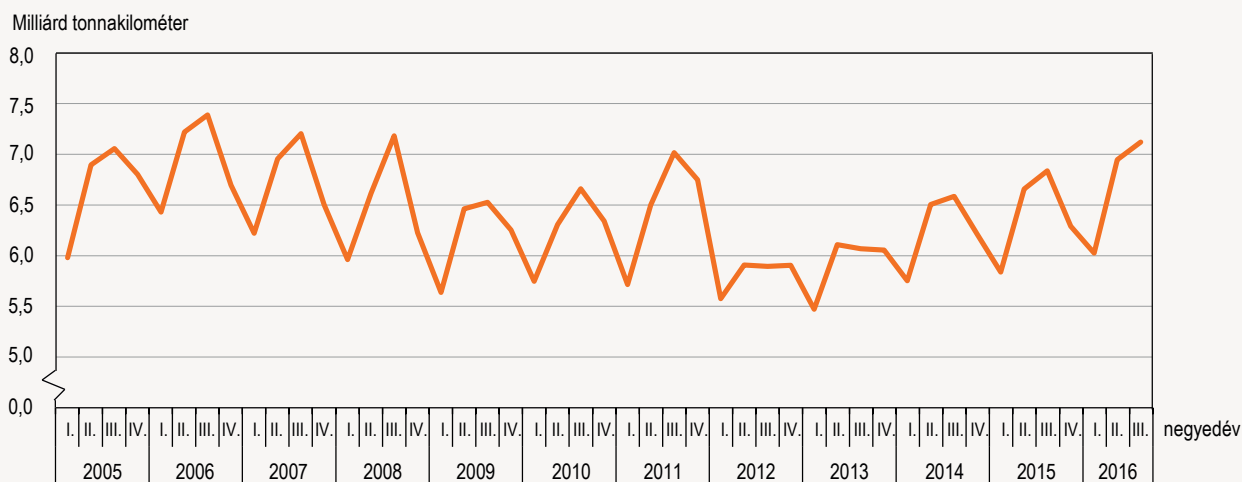
Az elmúlt több mint tíz év alatt alapvetően nem változtak a helyközi személyszállítás utasforgalmi adatai. Az utaskilométer teljesítményben a Malév 2012-es csődje utáni visszaesést követően 2016 III. negyedévében a rezidens légitársaságok teljesítménye már meghaladta a Malév kiesett forgalmát.

⁴ Az adatok a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 1857-es számú *Kikötői áru- és hajóforgalom* c. adatgyűjtéséből származnak. További információért lásd a módszertani leírást!

⁵ Az adatok a magyar légi szállítók magyarországi repülőtereket érintő utasforgalmát tartalmazzák.

5. ábra

A helyközi személyszállítási teljesítmény alakulása

A **belföldi** távolsági személyszállításban a szállított utasok számát tekintve az autóbusz-forgalom részesedése volt meghatározó (76%), a vasúton lebonyolított forgalom részaránya 24% volt.

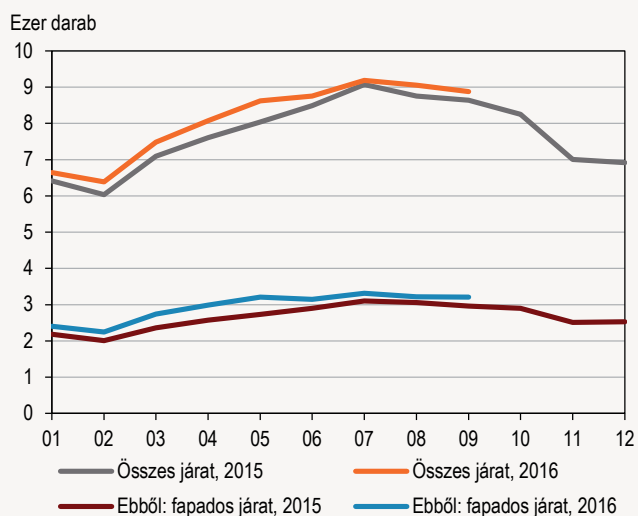
A **nemzetközi** utasforgalomban a rezidens vállalkozások szolgáltatásait repülőn az utasok 44, autóbuszon 33, vasúton 24%-a vette igénybe.

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér forgalma 2016-ban rendre meghaladta az előző év azonos időszakának adatait. 2016. III. negyedévében 47 országba irányuló utasforgalma 3,4 millió fő volt, ami 6,8%-os növekedés a bázisidőszakhoz képest. Ez az utasforgalom 27,1 ezer, az előző évinél 2,5%-kal több járatral valósult meg. A legnagyobb forgalmú légitársaságok a KLM, a Lufthansa, a Norwegian Air Shuttle, a Ryanair, a Travel Service és a Wizzair voltak. A legtöbb utast a menetrend szerinti forgalomban sorrendben az Egyesült Királyság, Németország, Olaszország, Spanyolország és Hollandia repülőterei küldték és fogadták.

A repülőtéri utasforgalomban a fapados légitársaságok aránya az utasok számát tekintve 50% volt. A fapados járatok kapacitáskihasználtsága (91%) nem változott, a hagyományos légitársaságoké 80-ról 78%-ra csökkent 2015. III. negyedévéhez viszonyítva.

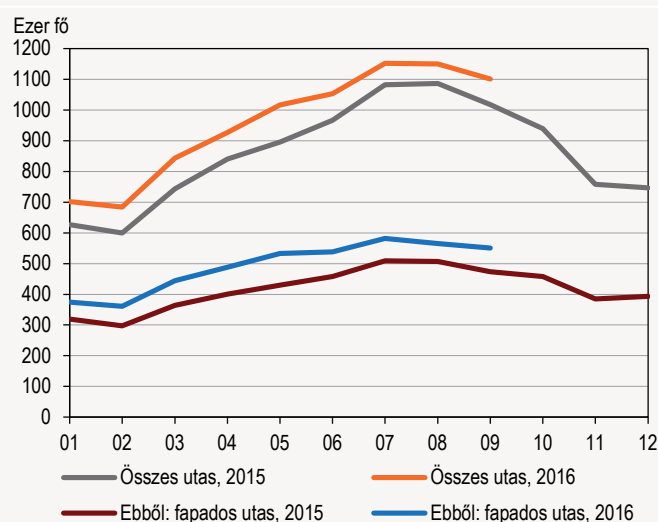
6. ábra

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér járatszáma havonta

7. ábra

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér utaslétszáma havonta

2016. III. negyedévében a **helyi személyszállítás** teljesítményadatai lényegében stagnáltak az előző év azonos időszakához képest. A legmagasabb részesedése az autóbusz-közlekedésnek volt (az utasszámból 51, az utaskilométert figyelembe véve 53%). Az autóbuszon utazók 58%-a Budapesten közlekedett.

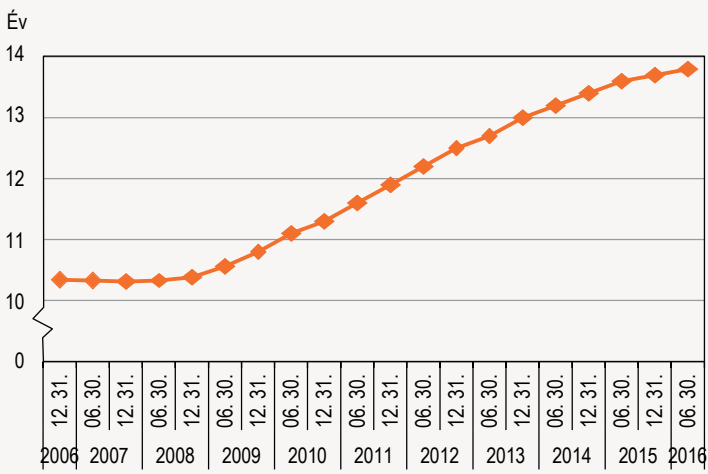
A közlekedési eszközök közül 2016. III. negyedévben a HÉV-en utazók száma és utaskilométer-teljesítménye 3,2, illetve 3,0%-kal növekedett.

A közúti gépjárművek állománya

2016. június 30-án a **közúti gépjárművek állománya** 4,0 millió darab volt, ebből a személygépkocsik száma 3,3 millió. 2016. június végén a hazánkban forgalomban lévő személygépkocsik száma az egy évvel korábbihoz viszonyítva 3,7, az előző év végéhez képest 2,4%-kal volt magasabb. Az elmúlt fél évben a többi gépjárműnem száma is emelkedett: a motorkerékpároké 6,1, a vontatóké 5,2, az autóbuszoké 3,6, a tehergépkocsiké 3,3%-kal. Tovább nőtt, de lassuló mértékben a gépjárművek átlagos kora: 0,1 évvel, 13,8 évre, ezen belül a vontatóké 8,2 (+0,2), a személygépkocsiké 13,8 (+0,1), a tehergépkocsiké 12,8 (+0,1) évre. Az autóbuszok átlagos kora (14,5 év) nem változott, a motorkerékpároké 18,6 évre csökkent (-0,1).

A személygépkocsi-állomány átlagos kora

8. ábra

2016 III. negyedévében a Magyarországon **első alkalommal forgalomba helyezett személygépkocsik** száma 61 ezer volt, a bázisidőszaknál 18%-kal több. A hazánkban először forgalomba helyezett személygépjárművek közel harmadát (32%) együttesen a Volkswagen, az Opel és a Ford márkák adták. Az első alkalommal regisztrált autók 60%-a volt használt, míg ez a mutató 2010 III. negyedévében 28% volt.

2016 III. negyedévében a Magyarországon első alkalommal forgalomba helyezett tehergépkocsik száma 24, a motorkerékpároké 2,9%-kal meghaladta a 2015. III. negyedévéét, az autóbuszoké 26, a vontatóké 10%-kal csökkent. A motorkerékpárok háromnegyedét, az autóbuszok 65%-át használt, a vontatók csaknem háromnegyedét, a tehergépkocsik 60%-át új járműként regisztrálták.

Személy sérüléses közúti közlekedési balesetek

2016 III. negyedévében 4926 személy sérüléses közúti közlekedési **baleset** történt a hazai közutakon, 0,8%-kal több, mint a megelőző év III. negyedévében. A balesetekben 154-en meghaltak, 1640-en súlyosan, 4767-en könnyen sérültek. A balesetekben megsérült 535 gyermek közül 3 veszítette életét. A balesetek során a járművezetők 2015 III. negyedévéhez képest többször (+1%) szegték meg a közlekedési szabályokat, leggyakrabban (31%) a gyorsajtás fordult elő, ám az ilyen vétségek száma valamivel kevesebb lett (-2,3%). Az elsőbbséget 1138 esetben nem adták meg (+4,2%), az irányváltoztatás szabályait pedig 1377 esetben nem tartották be (+2,5%).

2016. III. negyedévben a halálos kimenetelű balesetek csökkenésére és a súlyos sérüléssel járó balesetek számának stagnálására hatással lehetett a

2016. április 5-én indított országos hatáskörű közlekedésbiztonsági rendszer (VÉDA – Közúti Intelligens Kamerahálózat) fixen telepített ellenőrző eszközeinek működése. **A halálos kimenetelű balesetek száma 143 volt, 7,7%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban.** 2,4%-kal kevesebb súlyos sérüléssel járó és 2,7%-kal több könnyű sérüléssel járó baleset történt.

1. tábla

A halálos kimenetelű személy sérüléses közúti közlekedési balesetek száma a baleset okozója és az előidéző okok szerint

A baleset oka	Balesetek száma, 2015. III. negyedév	2016. III. negyedév	
		balesetek száma	balesetek alakulása, 2015. III. negyedév = 100,0%
Járművezető hibája	144	127	88,2
Ebből:			
a sebesség nem megfelelő alkalmazása	62	54	87,1
elsőbbség meg nem adása	26	17	65,4
irányváltoztatás, haladás és bekanyarodás szabályainak meg nem tartása	31	26	83,9
Gyalogos hibája	11	16	145,5
Az utasok hibája, jármű műszaki hibája, pályahiba és egyéb okok	–	–	–
Összesen	155	143	92,3

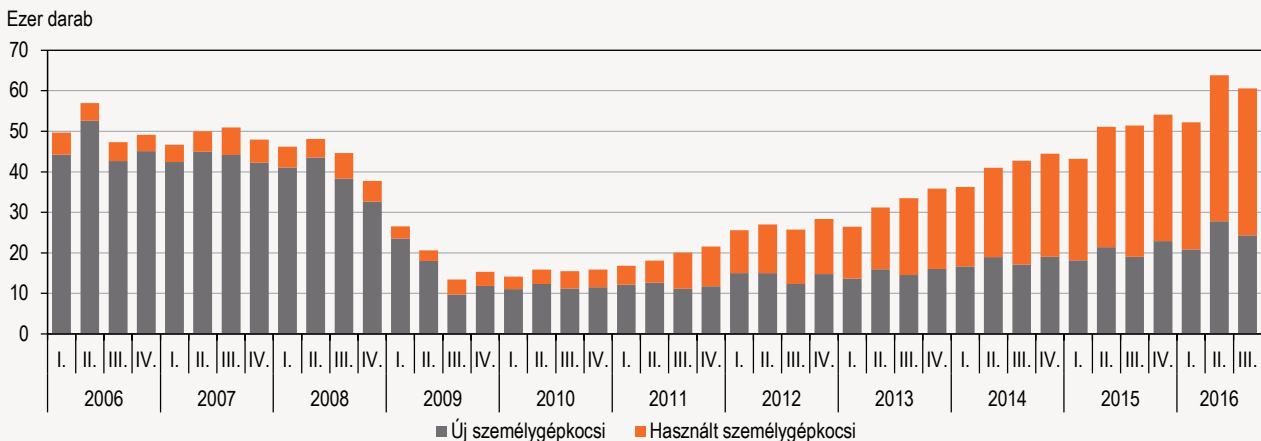
A balesetek 68%-a lakott területen belül történt. Az autópályákon 5,4%-kal több volt a baleset, mint egy évvel ezelőtt. A száz kilométerre jutó balesetek száma az össze autópálya átlagában 17 volt, az M6-oson volt a legkevesebb (6,8), az M1-esen és az M0 autópályán a legtöbb (33, illetve 27).

A III. negyedévben a balesetek 60%-át személygépkocsik, 12%-át kerékpárosok, 9,1%-át tehergépkocsik okozták. Személyszállító járművekkel 2,0%-kal több balesetet okoztak, mint 2015 III. negyedévében.

2016 III. negyedévében 2,0%-kal kevesebb balesetet okoztak ittasan, az összes baleset 9,0%-át. A gyalogosok által okozott balesetek 3,7, a személygépkocsi-vezetők által okozottak 7,0%-át ittas állapotban idézték elő. Az ittas segédmotoros kerékpárvezetők 37%-kal több, míg az ittas motorkerékpárosok 6,7%-kal kevesebb balesetet okoztak, mint egy évvel korábban. Az ittasan okozott személy sérüléses közúti közlekedési balesetek 47%-át személygépkocsi-vezetők, 28%-át a kerékpárosok okozták.

9. ábra

A Magyarországon első alkalommal forgalomba helyezett személygépkocsik számának alakulása

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)
[Táblák \(stadat\)](#)
[Módszertan](#)
www.ksh.hu

Elérhetőségek

kommunikacio@ksh.hu
[Lépjen velünk kapcsolatba!](#)
Telefon: (+36-1) 345-6789